

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

เพื่อให้การวิจัยเป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยโดยนำเสนอ การเลือกกลุ่มตัวอย่าง การสร้างเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล ดังมี รายละเอียดในแต่ละขั้นดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากร ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งประกอบด้วย ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้บริหาร ในโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิษณุโลก ปีการศึกษา 2543 จำนวน 6,810 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง คือ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งประกอบด้วย ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้บริหาร ที่ได้รับการแต่งตั้งตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ W.R. 2543 ของโรงเรียนใน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิษณุโลก ประจำปีการศึกษา 2543 จำนวน 735 คน ซึ่ง กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามขนาดโรงเรียน ดังนี้คือ แบ่งเขตพื้นที่เป็น 5 เขต แบ่งแต่ละเขตพื้นที่ออกเป็นอำเภอ แต่ละอำเภอสุ่มเลือกโรงเรียน ขนาดใหญ่ กลาง และเล็ก อย่างละ 1 โรงเรียน ได้โรงเรียนที่เป็นตัวแทนทั้งหมด 49 โรงเรียน โรงเรียนละ 15 คน รวมเป็น 735 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการปฏิบัติงานทั้ง 6 งาน ซึ่งได้แก่ งานวิชาการ งานกิจการนักเรียน งานบุคลากร งานธุรการ และการเงิน งานอาคารสถานที่ และงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ มาก ค่อนข้างมาก ปานกลาง ค่อนข้างน้อย และน้อย

2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือด้วยตนเอง

2.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างกรอบแนวคิดของการวิจัยและเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือหรือแบบสอบถาม

2.2 ศึกษาขอบข่ายหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจากระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2543

2.3 กำหนดโครงสร้างคำถาม กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะ กำหนดข้อคำถามให้ครอบคลุมนิยามศัพท์แต่ละด้าน

2.4 นร่างแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบเนื้อหา และสำนวนภาษาที่ใช้ในแบบสอบถามและนำมาปรับปรุงแก้ไข

2.5 หากคุณภาพของเครื่องมือ โดยนำแบบสอบถามที่แก้ไขแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน

2.6 หาดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามโดยคำนวณจากสูตร

$$IOC = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2.7 แก้ไขข้อคำถามตามที่คุณเชี่ยวชาญเสนอแนะและคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ .50 ขึ้นไปสร้างเป็นแบบสอบถาม

2.8 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิษณุโลก ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 100 คน เพื่อหาความเชื่อมั่น (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบสอบถามแต่ละข้อ

2.9 เลือกข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนก .20 ขึ้นไปมาสร้างเป็นแบบสอบถาม แบบสอบถามที่นำมาเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งฉบับต้องมีค่า .50 ขึ้นไปจึงจะยอมรับ โดยแบบสอบถามที่นำมาใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลมีความเชื่อมั่น 0.95 ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม ถึงผู้อำนวยการประถมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ข่าพเจ้าหน้าที่แบบสอบถามจำนวน 735 ฉบับ และหนังสือของบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏพิบูลสงครามถึงผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยขอความอนุเคราะห์ให้ผู้บริหารโรงเรียนเป็นตัวแทนเก็บรวบรวมข้อมูลจากคณะกรรมการทุกคน มีขั้นตอนดังนี้

2.1 ข่าพเจ้าโทรศัพท์นัดหมายกับผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อกำหนดวันนำแบบสอบถามไปให้เพื่อดำเนินการเก็บข้อมูลต่อไป

2.2 ข่าพเจ้าหน้าที่แบบสอบถามไปให้ผู้บริหารสถานศึกษาทุกคนด้วยตนเอง และปรึกษาพร้อมทั้งขอความอนุเคราะห์ให้เป็นผู้เก็บข้อมูลและตรวจสอบความถูกต้องของการกรอกข้อมูลของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานทุกคน

2.3 กำหนดวันไปรับข้อมูลกลับโดยให้เวลาประมาณ 1 เดือน คือเดือน เมษายน

2.4 ถึงวันกำหนดไปรับข้อมูลกลับ ข่าพเจ้าไปรับข้อมูลด้วยตนเอง พร้อมกับตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล พบว่า แบบสอบถามทุกฉบับกรอกข้อมูลได้ครบถ้วนทุกฉบับ

3. ได้รับแบบสอบถามกลับคืน จำนวน 735 ฉบับ แยกเป็นแบบสอบถามจากโรงเรียนขนาดใหญ่จำนวน 165 ฉบับ โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 285 ฉบับ และจากโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 285 ฉบับ รวมทั้งสิ้น 735 ฉบับ ได้ครบ 100 %

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติ จำแนกได้ 4 ตอนดังนี้ คือ

1. วิเคราะห์สภาพทั่วไปของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน วิเคราะห์ด้วยการหาค่าร้อยละแล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

2. วิเคราะห์สภาพการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิษณุโลก คำนวณหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ทุกด้านและทุกข้อของสภาพการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการปฏิบัติงาน 6 ด้าน โดยใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ย (\bar{X}) แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ (บุญชม ศรีสะอาด.2535 : 100)

4.51 - 5.00	หมายถึง	มาก
3.51 - 4.50	หมายถึง	ค่อนข้างมาก
2.51 - 3.50	หมายถึง	ปานกลาง
1.51 - 2.50	หมายถึง	ค่อนข้างน้อย
1.00 - 1.50	หมายถึง	น้อย

3. วิเคราะห์สภาพการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิษณุโลก เพื่อตอบสมมติฐานที่ 1 คือ การมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ที่มีภูมิหลังต่างกัน มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน 6 งาน ดังนี้

4. วิเคราะห์สภาพการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิษณุโลก เพื่อตอบสมมติฐานที่ 2 คือ การมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน 6 งานต่างกัน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS for Windows เพื่อหาค่าสถิติต่าง ๆ ดังนี้

1.1 ค่าร้อยละ

1.2 ค่าเฉลี่ย (\bar{X})

$$\text{สูตร } \bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนการมีส่วนร่วมของ
คณะกรรมการในการปฏิบัติงาน 6 ด้าน

n แทน จำนวนคณะกรรมการสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน
ทั้งหมด

1.3 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

$$\text{สูตร } SD = \frac{\sqrt{n\sum X^2 - (\sum X)^2}}{n(n-1)}$$

เมื่อ SD แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

X แทน คะแนนของคะแนนการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการในการปฏิบัติงาน 6 ด้าน

$\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการในการปฏิบัติงาน 6 ด้านยกกำลังสอง

n แทน จำนวนคณะกรรมการสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน

1.4 การทดสอบค่าเอฟ (F-test)

$$\text{สูตร } F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ F แทน ค่าสถิติทดสอบ F

MS_b แทน ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม

MS_w แทน ความแปรปรวนภายในกลุ่ม

1.5 การเปรียบเทียบรายคู่โดยวิธี LSD ใน SPSS For Windows

2. สถิติที่ใช้สำหรับตรวจสอบเครื่องมือ

2.1 การหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา (Index of Item - Objective Congruence : IOC)

$$\text{สูตร IOC} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์

$\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2.2 การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (α - Coefficient) ของ Cronbach (บุญชม ศรีสะอาด 2535 : 96)

$$\text{สูตร } \alpha = \left[\frac{k}{k-1} \right] \left[\frac{\sum s_i^2}{\sum s_t^2} \right]$$

เมื่อ a แทน ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น

k แทน จำนวนข้อของเครื่องมือ

$\sum s_i^2$ แทน ผลรวมของความแปรปรวนแต่ละข้อ

$\sum s_t^2$ แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวม